

KURIER LITEWSKI

w WILNIE dnia 2. Pazdziernika V. S. ROKU 1809.

S. PETERSBURG VS. d. 21 września.

W nadgodę zasług i dystynkeyi Najmilszowiey są zaszczytzeni GL. Platow orderem S. Włodzimierza 1go stopnia, GL. Markow tymże orderem 2go stopnia, a GL. Zas arędą— J. J. Mość obiawia swoje najwyższe ukontentowanie muszkietyerskich pułków Saratowskiego maiorowi Pleszkowi 1szemu, kapitanom Prekantowi, Pleszkowi 2mu, Gilewowi, porucznikom Konoplinowi, Afrosimowi; Tyfliskiego maiorowi Tokarewowi, 15go strzeleckiego pułku podporucznikowi Czereszkiwiczowi i woyska dońskiego podpułkownikowi Bogoczewowi dystyngwującym się w bitwach z Persami pod Amamlową i Ortyką.

Dnia 6 grom armat z Piotropawłowskiej twierdzy ogłosił tej stolicy pokoy ze Szwecyą. Pokoy wieńczący Rossyą na wieczne czasy nigdy niezwiędłym wieńcem sławy! Dnia tego sztatki sowietnik Szczulepow przysłany z Fryderyxhamu od pełnomocnego ministra Graffa Mikołaja Piotrowicza Rumiancowa, przyniosł J. J. Mości traktat dnia 5 tegoż miesiąca września ze Szwecyą zawartego przymierza wiecznego. Nie z powieści lecz z gruntu rzeczy ten sojusz jest wieczysty. Przyłączenie Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego i wysp Alandskich do Imperyum Rossyyskiego zabezpiecza na wieki z tej strony granice Rossyi od wszelkiej napaści. Miasto i rzeka Torneo będą granicą między dwoma państwami. Nadto osnowa tego traktatu przyela wszelkie przedstawienia Dworu Rossyyskiego bez żadney odmiany.

Dnia 7 uroczyste nabożeństwo było odprawione w katedrze poświęconey świętemu Jsakowi Dalmatskiemu, zbudowanej na pamiątkę urodzin Piotra W. 15089 żołnierzy ze 104 działami stanęło w paradzie na placach Pałacowym, Jsakiewskim, Piotrowskim, i w przyległych ulicach: dowodził tym woyskiem Cesarzewicz W. X. Konstantyn Powłowicz. O 11stey przed południem sam J. J. Mość raczył oglądać to woysko przy radośnych okrzykach ludu; potym udał się naprzeciw uroczystey processyi, która zaczęła się z Pałacu Tauryyskiego i szła w następnym porządku. J. J. Mość raczył iechać konną otoczony znakomitszymi woyska wodzami a Imperatorowe iechać raczyły paradną keretą: potym następowali Wielcy Xiążęta i Xiężna, iakoteż wielka liczba znakomitych osob dworu plei oboiey. Tymczasem nieustawały okrzyki radośnego ludu wszędzie rozlegające się: u drzwi świątyni J. J. Mość spotkani byli z krzyżem przez pierwszego członka najswiętszego Synodu Rządzącego Metropolitę Ambrożego otoczonego przedniejszym duchowieństwem Rossyyskiem paradnie ubranem;

tak więc do świątyni weszli i nabożeństwo zaczęli. Przy zaczęciu, Ciebie Boże chwalemy, odezwały się działa na wałach, i na paradzie będące, a woysko z ręczney broni ognia dało. Po nabożeństwie Imperatorowa i WW. Xiążęta z całą świtą udać się raczyli do Rządzącego Senatu zkąd patrzyli iak Imperator ALEXANDER stanowszy przed monumentem wielkiego Przodka swojego oddawał Jemu cześć z całym woyskiem swoim wskrzeszając tym sposobem pamięć wielkich dzieł Półtawskiego zwycięzcy. Wszyscy obywatele tą uroczystością byli przeięci widząc spełnione zamiary wiekopomnego dla synów Rossyi monarchy. Po skończoney ceremonii J. J. Mość udali się nazad w tymże porządku do Tauryyskiego pałacu. Cały dzień odzywały się dzwony po wszystkich cerkwiach: wieczorem całe miasto było oświecone.

PARYZ d. 16 września. Z Gtt HM, I de F— Imperator Napoleon napisał do ministra wojny z powodu poddania się Flessyngi następnny rozkaz „Gdyby dowódzca tego miasta nie wypełnił danych iemu rozkazow, gdyby grobel nierozzerwał i wyspy niezalał za zbliżeniem się silniejszego nieprzyaciela, gdyby poddał miasto przed przeysciem nieprzyaciół przez groblę, przed należytm wylamaniem wału, przed wytrzymaniem szturm, gdyby się poddał mając 4 t. ludzi pod bronią, kiedy ieszcze przykopy nieprzyacielskie były o 150 sążni od miasta, słowem gdyby twierdza poddała się na pierwsze bombardowanie; komendant byłby winnym i ulegałby ukaraniu. zostawałoby natenczas do wysledzenia czy takie postępowanie jest skutkiem zdrady lub podłości: azatym rozkazujemy złożyć natychmiast radę z Senatorow, Graffow: Rampon, Aboville, z Viceadmirala Tevenard, i z Grafa Songis 1szego Generał-inspektora artylerii. Wszystkie dowody iakie tylko się znayduią w ministeryum wojennym, wewnętrznym, morskim i policyi, albo gdzieindziej, względem Flessyngi iey obroyny i poddania, mają bydz oddane radzie ustanowionej i mnie z iey wyrokiem odesłane. W Szenbrun d. 7 września.

Potym minister ogłasza ciąg dalszych czynności wyprawy. Po zdobyciu Flessyngi od d. 15 do 19 sierpnia nieprzyaciół zgromadzał całą swoją morską i lądową potęgę koło zamku Batz; pierwsza miała uderzyć na naszą flottylę na rzece Escaut stojącą, druga zamierzała wylądować na brzeg prawy Escaut między Sandvliet i Bergopzoom. Łatwo było zdobyć Antwerpią, lecz połączenie wszystkich sił, chęci i myśli zniszczyło zamiary nieprzyaciół. Ziednoczyli się na zbawienie flotty i miast. X.

Pontecorvo, G. Deiean Minister wojny, Vice admirał Mississi, wszyscy wodzowie, wszyscy szefowie artylerji i inżynierów, Prefektowie morski i departamentowy, wszystkie władze i obywatel. W miarę wzmocnienia się anglików zbierali się nasi gotowi z przodu i z tyłu uderzyć. Eskadra nasza schroniła się pod zamek Lillo i Liefkenshek, wysadziła maytkow na ląd, gdzie nowe założono baterje rzekę strychującą dla obrony zamków i eskadry. Ta była pierwsza linia obrony; urządzono potym 2gą z zamków starożytnych S. Filipa i Maryi w czasie sławnego oblężenia 1583 roku zbudowanych; założono baterje na zwaliskach zamków Perły i Krzyża. Przed tą linią stanęły 3 okręty liniowe mając z potrójnych baterji z przodu przyjmować nieprzyjaciela, kiedyby tymczasem z boku i z tyłu lądowe baterje do niego ognia dawały. Dalej jeszcze zamki Jzabelli i Ferdynanda oraz bateria Jmperatorska formowały 3cią linią. Musiałby nieprzyjaciół przełamać wszystkie te 3 linie nimby przybył do okrętów i warsztatów, a w ostatniej przygodzie miała być rzeka zamknięta i zawalona. X. Pontecorvo nadto pod ogniem szalup angielskich założyć kazał w dole Escaut pod Doel, Lillo i starym zamczyskiem Henryka nowe baterje. Tak uzbrojona rzeka, tak utwierdzone miasto, tak mężna załoga, niebronilyżby się iak Genua i Moguncya aż do rozwalenia ostatnich murów? Tak wielkie obrony wyciągały dłuższego czasu; każdy dzień opóźniony pomnażał zaważanglikom. Gdyby dnia 19 całą mocą uderzyli możeby cokolwiek postąpili. Woyska nasze na ląd wyzywały anglików, i mocno z nimi potkać się życzyły. Nieufni, niepewni, nieświadomci nieodważyli się zadać ciosu wielkiego; zgłębiali rzekę, race ogniste rzucali na zamki Henryka i Doel, brzegi rozpoznawali, tymczasem stanęły 3 linie obrony. Woysko nasze zawsze gotowe było do przyięcia. Skończyło się na rozprawach przednich straży i na ostrzeliwaniu zamków pomienionych. Straciwszy anglicy nadzieję użyli okrętów palnych i machin piekielnych przeciwko naszej flocie i szancom, oraz starali się na rzece zatopić okręty murem i kamieniami ładowne. Lecz rzeka wezbrana uniosła ich statki, wprzód nim mogły iaką nam sprawić szkodę; a nasza marynarka wzajemnie na nieprzyjaciół bruloty puściła. Ustąpiwszy ztąd zagrozili nagle Hollandyi i Flandryi, lecz znaleźli gotowych do przyięcia siebie G. Gratien z hollendrami i M. Moncey z francuzami. Wszystkie zamki były opatrzone, a Mar: Bernadotte mógł w każdą stronę pospieszyć z posiłkiem. Wolał więc nieprzyjaciół uciekać aniżeli być porażonym i nagle zabrał się na statki. Tak się zakończyła ta wielka, tak mówiąc Xerxesowa wyprawa. Dla zmniejszenia swojej hańby głosić będą ministrowie, że zdobycie Flessyngi, które im tak łatwo przyszło, jest arcy ważne. Lecz zna Europa że pierwszy cel wyprawy omylony. Poznają sprzymierzeńcy że nie ich interes, lecz zyski handlowe były w zamiarze. Chcieli pobrać nasze okręty lub spalić, chcieli zamknąć Escaut idącą o pierwszeństwo z Tamizą, chcieli korzystać z boiów niemieckich i hiszpańskich. Gwardya narodowa mogła zniszczyć ich zamia-

ry pod Antwerpią, iak przed 20 laty pod Dunkierką obaliła; tym czasem prędsze uspokojenie Hiszpanii, oraz podpisanie z Austryą pokoju ich ucieczce należeć będzie, a Francya tym obowiązana, że swojej mocy przeciwko niespodziewanej napaści doświadczyła: głos Imperatora zwołał ze 20 departamentów 100 t. zbroynych w iednym miesiącu, a z nad Dunaju i Tagu ani ieden żołnierz nieruszył—Flotta na Escaut składa się ze 14 okrętów liniowych, 8 fregat i wielu szalup.

Król hollenderski oświadczył swoje ukontentowanie twierdzom Bergopzoom i Willemstad, obywatelom Amszterdamu i gwardyi narodowej, którą po ominionem niebezpieczeństwie rozwiązał i do domów uwolnił. Zandarmow część iedną do gwardyi królewskiej wcielona. Anglicy podług iednych ruynować mieli wszelkie zakłady do budowy okrętów w Flessyngi, podług drugich składkę robili w Londynie na poratowanie i odbudowanie spalonych przez siebie mieszkańców; inni rachują że przysposobienia do obrony Walcheren kosztować będą od 9 do 10 miliona w. Anglicy głoszą nową wyprawę na niewiedome brzegi; już Admirał Strachan i G. Chattam odebrać mieli nowe rozkazy; zbierać się ma korpus od 25 t. z opatrzeniem w żywność na miesiąc: ta okoliczność każe rozumieć że wyprawa niepódydzie daleko. Osm okrętów liniowych, które z Escaut do Portsmouth zawinęły, wzięły żywność na 6 miesięcy z rozkazem przygotowania się do żeglugi. Chorzy płyną do portu Harwich, już 3 t. tam przybyło. W Kowes ściągają Anglicy nowe siły, które przeznaczone są do Hiszpanii i Portugallii.

Król hiszpański kazał zaciągać regiment letkiej jazdy pod nazwaniem 1go regimentu strzelców—Wzięci pod Gironną ieńcy powiadają że ta twierdza niepoddaie się w nadziei posilku od G. Blake ciągnącego z Valencyi do Katalonii; lecz wiedzieć powinni że G. S. Cyr stojący z mężnym woyska korpusem niedopusci połączyć się nieprzyjaciółom—Król Józef niemyląc latem działać zaczępnie wstrzymał pogoń za Anglikami do Portugallii—Cuesta ze swoim korpusem udał się na południe Mówią że on posiadając wielkie zaufanie Junty centralney w Sewilli napisał obszerną skargę na G. Wellesley; ma ona być przesłaną przez nadzwyczajnego posła do Anglii—X. Sotomayer został G. Kwaternistrzem, Józef Leopold Hago Inspektorem wojsk formujących się—Mar: Victor stoi w Toledo, Sebastiani w Araniuez, M. Soult w Placencyi, Mar: Ney w Salamance, M. Mortier w Valladolid, gwardya w Madrycie—Mniszki chcące powrócić do swojej familii mają prosić o pozwolenie Ministra spraw duchownych; a natenczas otrzymają 200 dukatów roczney pensyi. Mniszki zgaszonych klasztorów mogą powracać do domu lub do zgromadzenia obranego przez siebie, wszakże za pozwoleniem ministra—Mówią o zwycięstwie G. Suchet nad G. Blake i o opanowaniu wszystkich stanowisk Legasi Sdomingo.

Minister wojny pisał do M. Serrurier rządcy Inwalidów w następnych wyrazach „Z najwyższym ukontentowaniem wyczytałem z listu W Pana że korpus inwalidów oświadczył chęć

udania się na granice. Nie mogę nieuwielić tego slachetnego zapalu, lecz bliżny ich dać im niezbite prawo do spokojności. Niech wiedzą że okoliczności nie są bynajmniej takie iżby narażać się mieli na niebezpieczeństwa“ Ekwipażów Imperatorskich 55 do tej stolicy przybyło. Woyska idące do Antwerpii zwrócone do Niemiec zostały; i już niektóre bataliony przez Strazburg przechodziły—Imperator kazał skonfiskować dobra kapitanów okrętowych z wysp Jonskich, którzy w Konstantynopolu i innych portach Tureckich zawiesili flagę 7miejscowych wysp i przeciwko agentom Napoleona w Sztambule pobuntowali się—Departament Po urzędu gwardyą narodową od głów 4500—Amerykanie zamknęli porty swoje Anglikom—Król perski zawarł z nami przymierze handlowe, mocą którego odstąpił wyspy jedney na odnodze perskiej.

WIEDEN d. 14 września: z Gt HK, Jdl E, Z, M—Cesarz Franciszek 2gi wydał d. 19 sierpnia rozkaz dzienny, tchnący niestety duchem tym samym, iak wszystkie pisma przed wojną ogłoszone. „Moi kochani Poddani, pisze Cesarz, i sami nawet nieprzyjaciele wiedzą że niewziołem się do oręża ani przez chęć podbicia krajów, ani dla rozpostarcia nieszczęść. Był mój własny, moja udziałność i pokój zgodny z honorem korony, bezpieczeństwo moich poddanych, był jedynym celem moiego usiłowania. Zmienny los oręża nieodpowiedział mojej nadziei: przedarł się nieprzyjaciel do środka państwa moiego, i one zniszczył ze wszelką srogością wojny; wszakże nauczył się znać i cenić duch ludów moich i męstwa żołnierza. To doświadczenie krwawo przez niego nabyte, i moje ciągle usiłowanie o dobro moich krajów zbliżyło negocyacyą o pokój. Moi pełnomocnicy ziechali się z francuzkami. Życzę chwalebnego pokoju, któregooby warunki mogły zapewniać jego trwałość. Waleczność wojsk moich, ich niezachwiane męstwo i odwaga, ich gorąca miłość oyczyzny, ich głośne życzenie niezłóżyć oręża aż za osiągnięciem chwalebnego pokoju, niepozwalają mi nigdy zezwolić na warunki, któreby wzruszały zasady Monarchii i Nas znieważyły już po tak wielkich i slachetnych ofiarach po tak obfitym krwi przelewie za oyczyznę. Wielki duch, który armią ożywia jest dla mnie i dla was rękoiymią, że pewnie otrzymamy nadgodę naszego wytrwania jeżeli jeszcze nieprzyjaciel znieważyć nas zechce. W Komornie Franciszek 2gi.“

Negocyacye w Altenburgu nieustaly. Najważniejsze listy były przywiezione do Napoleona do Szenbrun i do Franciszka do Totis. Wymiana ienców nieustale. Officerowie od milicyi liczą się za równo z officerami wojska liniowego—Vice-hetman Berthier X. Vargan d. 7 wydał do Wiedeńczyków następny rozkaz „Wielką liczbę broni znaleziono w ziemach zakopaną: przeięto 18 t. właśnie wtenczas kiedy one do Prezburga wchodziły. Wiele milionów ryńskich ukryto, kiedy francuzi do Wiednia wchodzili; odkryto tę sumę i zabrano. Lecz jeszcze wiele milionów wpapierach i wielka liczba skarbowych rzeczy w utaieniu zostaje; Imperator chce nadgodzić tych, którzy

przyłożą się do ich wynalezienia: dostaną tacy 4tą część wartości znalezionej broni, amunicyi, mundurow, bankowych assygnacyi i tym podobnych rzeczy, które stanowią prawdziwą cenę lub kredyt skarbowi czynią. Doniesienia mogą być czynione na piśmie lub ustnie najpierwszemu Intendentowi, rządcy lub agentom francuzkim “—Nazajutrz w magistracie znaleziono wiele mill: papierów bankowych, które wprawdzie zupełnie wygotowane lecz jeszcze niebyły ponumerowane—Rozstrzelano tu 2ch przełożonych nad żywnością przekonanych iż z urzędu swego szukali zysków ze szkodą żołnierza—Imperator odbył popisy wojska stojącego w Prezburgu i okolicach, w Raab oglądał fortyfikacye, ćwiczył woyska w Haimburg, był w Altenburgu i nazad do Szenbrun powrócił.

Rząd niższej Austrii, niemogąc zebrać dostateczney summy z podatków gruntowych na wypłacenie nałożoney kontrybucyi, rozkazał składkę od osoby, wolni są od niej dzieci młodsze niż lat 12, Siostry i bracia miłosierdzia, osoby poselskie, i poddani Ottomańskiej Porty. Wdowy połowę tego podatku płacą. Nikt nieczym wymówić się niemoże od opłaty: żony i młódź skarżyć się niemożę na nieprzytomność swoich mężów lub rodziców. Biskupi i Prałaci składać obowiązani po 150 ryńskich; Dziekani po 50; Plebani po 10, wszyscy duchowni tak świeccy iako zakonnicy i mniszki po 3 ryńskie od osoby; laicy po 2; Xiążęta po 500 ryńskich, Graffowie po 150, Baronowie po 40, szlachta osiadła, kupcy, bankierowie, aktualni konsyliarze po 15, arędarze; wexlarze, urzędnicy, doktorowie, konsyliarze tytularni po 12, inspektorowie po 10, właściciele domów, professorowie, magistratowi po 8, mieszkańcy miast, officjaliści, prywatni i tak daley zmuieyszaiąc cenę aż do 1go ryńskiego który płacą ci, co z dziennego zarobku żyją. Zaden niemoże mieć dłuższego czasu nad 3 dni, w przeciągu których jeżeliby się niewypłacił kommissya może skonfiskować i licytować ruchomość. Tę uchwałę podpisali urzędnicy austriacy.

D. 3 umarł w Szenbrun Stefan Choiseul synowiec ministra za Ludwika 16 młody officer, znaiomy na kampaniach w Austrii, Dalmacyi, Hiszpanii i w Niemczech. W 18stym roku życia swego pod Austerlitz otrzymał ozdobę legionu honorowego; pod Eslingen i Wagran stracił pod sobą 4 konie z dział zabite—Woyska francuzkie rozłożone są w Austrii iak następuje; Vice-król z armią wielką w Raab, M. Macdonald X. Tarentu w Grac, G. Baraguay d'Hilliers z rezerwą włoską w Pomorzu, G. Regnier z Sasami w Prezburgu, tamże ciągnie z pod Wiednia M. Oudinot X. Reggio, Mar: Davoust X. Eckmil osadza wschodnią część Morawii, M. Massena X. Eslingen stoi w zachodniej Morawii. M. Marmont X. Raguzy ruszył od granic Czeskich ku wschodowi, ciężka iazda opuściła swoje kwatery i ciągnie do Węgier, gwardya Imperatorska odebrała rozkaz być w pogotowiu do marszu i spodziewa się codzień wynieść do Prezburga. M. Lefebvre X. Gdański ma kwaterę w Austrii wyższej i Saltzburgu, G. Junot X, Abrantes z 8mym korpu-

sem stoi w Frankonii i Saxonii na granicach Czeskich gotowy wtargnąć do tego królestwa za rozpoczęciem kroków nieprzyjacielskich — Armia zaś Cesarska tak jest rozłożona: G. Kienmayer Czechy zasłania: AX. Ferdynand z armią Gallicyjską posiłkami z milicyi wzmocnioną, zasłania północną Morawią i Ołomuniec, z resztą całe wojsko w Węgrzech; 3 korpusy stoją na prawym skrzydle na lewym brzegu dunaju od Komorny przez Neuhausel, Leopoldstad, Kremniz aż do Tatrow, korpus 4ty stoi pod Grac, 5ty pod Offen, H. Ginlay pod Finfkirchen zgromadza znaczny korpus wojsk granicznych. Officerowie odebrali rozkaz stanąć we 24 godzinach przy swoich korpusach. Nie rozwiązane jeszcze pytanie pokoy czyli wojnę mieć będziemy: opinia ostatnia przeważała i papiery bardzo nisko spadły. Z Szenbrun wyprawiono do Paryża wiele sztafet i gońców. Wszakże mówią o nowym jeszcze przedłużeniu rozejmu. D. 11 Graf Bubna przyniósł Napoleonowi list własnoręczny Franciszka 2go. Tym czasem wojska zwróciły się od Antwerpii do Niemiec, dokąd zma wielkimi traktami wojskowemi na Bareyt i Linz ciągnąć zaczęły — Dzień 12 miał rozwiązać niepewność względem wojny terażniejszej.

X. Prymas dał wielkie zalety Kodexowi Napoleona, i ony w krajach swoich za iedyne prawo ogłosić kazał — Król wirtemberski uwalnia izraelitow od służby wojskowej pod warunkiem ażeby konskrypcyonista zapłacił do kassy 400 ryńskich — Tyrolczykowie zamknięci w gurach nie nieprzedsiębiorą; wszelka z niemi komunikacya przecięta. Szwaycarowie zakazali pod naysroższymi karami przedawać im proch i ołow. Do Lindau zaprowadzono kilkudziesiąt buntowników. Szneyder jeszcze nie osądzony — Król westfalski powrócił do Cassel: W Goslar starożytney stolicy Rzymsko Niemieckich Cesarzow uroczyscie był przyymowany przez mieszkańców. Czynnie zatrudnia się ten Monarcha nad wygodami kraju, administracyą wewnętrzną mianowicie co do wojska. Stolica Cassel wiele nowych ozdób nabyła; stanął pałac królewski i wielka sala dla stanów krajowych, przyozdobiona kolosalnym posagiem Napoleona — Imperator fr: w krajach austr: podniósł opłatę poczty od konia od 2 do 5 złotych dla wygodniejszego utrzymania — Ministerium cesarskie składa się teraz z osob następnych: Metternich jest ministrem stanu, Zychy i Urbna ministrami gabinetowemi; Stadion sekretarzem interessow zagranicznych; Fryderyk Stadion, obowiązany przed wojną do zburzenia ligi reńskiej podnosząc tam powszechną rewolucyą, nie ma żadnego urzędu.

Z Semlina o obrótach Turkow i Serbow następna jest wiadomość. Od 1 czerwca do 24 lipca trwało zawieszenie broni. Od 25 zaczęły się gonitwy, i nie było dnia iednego w którymby niezaszła iaka utarczka. W iedney z tych potyczek Basza Zwornika Hagy Persa z wielu officerami poszedł w niewolą. D. 13 sierpnia wielka armia ottomańska od 70 do 80 t. na granicach Serbii oderzyła i zdobyła szanice pod Deligrad. Serwianie w liczbie 36 t. ustąpić musieli za Morawę i w pospiechu zo-

stawić dział 26 wiele amunicyi i żywności. Azatym Turczyni przeprawili się przez Morawę, wysiekli rozsypane korpusy i oblegli twierdzę graniczną Semendryą, która już poddać się musiała. Kuzansy Aly Basza trybunczeczny wtargnął na czele 7 t. jazdy do powiatu Poszarowce, i wszystko spustoszył. Barzo wiele rodziny Serbow uciekło do Belgradu; tamże dnia 25 przyciągnąć miało i wojsko tureckie. Naprawiają spieszenie fortyfikacye tej twierdzy; załoga składa się z kilkuset ludzi obronić się nie trafi, jeżeli zmocnioną nie będzie.

Przyszła przez Hamburg wiadomość że Anglicy niezawodnie opanowali rozległą wyspę duńską Jslandyą. D. 21 czerwca aresztowali tam wszystkich urzędników duńskich wydając nader srogie odezwy. Anglicy nieprzestają krążyć w Belcie. D. 29 sierpnia i 2 września 2 chwalebne dla duńczykow zaszły bitwy na morzu; w obu z niewielką siłą tryumfowali przeciwko znaczney potędze nieprzyjaciół. Baty działami osadzone zdobyły w tych gonitwach ieden bryg angielski, na którym było dział 18sto funtowych 10, i 3 haubice, oraz 47 ludzi. Chcieli anglicy zabrać flotę kupiecką od 80 żaglow, lecz ta wygrana ocaliła majątek handlujących.

WARSZAWA d. 1. października: z Gtt War, Kr, P, J de T, HK. Dnia 20 września na rozkaz najwyższej władzy Toruń uroczystym obrzędem zakładał kamień węgielny na monument ku uwiecznieniu pamiątki swego nieśmiertelnego współobywatela Kopernika, który roku 1473 tam urodzony przez lat 70 pracując ułożył w Astronomii systemmat powszechnie przyjęty i dotąd trwający na całym świecie polerownym. Władze cywilne, wojsko i tłum ludu był przytomny ceremonii — W dniach ostatnich września uczniowie Lyceum Warszawskiego zdawali sprawę ze swojego do nauk przyłożenia się. S. Potocki wymównie zachęcał młodzież do pilnego ćwiczenia się w naukach, wystawiając w żywych kolorach potrzebę i pożytki edukacyi. Zastosował nadto terażniejsze kraiu okoliczności do obrazu związkow towarzyskich — Wielu nader officerow polskich pojechało do Niemiec do formującego się legionu nadwiślań: z Gallicyanow z wojsk austriackich wziętych. Oddział Polakow od 400 ludzi przez Bayonne poszedł do Hiszpanii. G. Kniaziewicz bawi w tej stolicy. G. Kamieniecki gubernator Warszawy wezwał obywatelow do podawania pretensyi do szpitala austriackiego po oddaleniu się nieprzyjaciół pozostałego i teraz wychodzić mającego —

Król Saski w Dreźnie bawi. Zbiera się w okolicach liczne wojsko z Polakow, Sasow i Francuzow. Znaczna także artylerya przyszła do obozu — X. Józef Poniatowski ciągle ma główną kwaterę w Krakowie: wojska Polskie w okolicach są rozłożone — Wielkie transporta amunicyi idą ze Francyi do Niemiec. Tych cząstka spodziewana do Xięstwa na skutek przyrzeczenia Napoleona — Proporce polskie wyspę Beveland przebiegają: im obeyrzenie brzegow dla przygotowania obrony powierzone! Nad Tagiem, Dunaiem, Elbą, Wisłą i Oceanem honoru szukają.

D. 22 i 28 8bra licytować się będzie Dom na Antokolu pod Nrem 472.

Za pozwoleniem Cenzury wileńskiej w Drukarni Unwersytetu na Gazetę oddzieloney.